

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ปี 2562

สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) หรือ สสปน. นั้น ได้ดำเนินงานในการบริหารความเสี่ยง โดยได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ประจำปี เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยให้พนักงานระดมสมองเพื่อในการกำหนดประเด็นความเสี่ยงทางการทุจริต ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในหน่วยงานต่างๆ ของ สสปน. ไม่ใช้หมายถึงเป็นการเกิดทุจริตขึ้นในองค์กรแล้ว

และจากการระดมความคิดเห็นดังกล่าวได้ทำการสรุปผลการประเมินความเสี่ยงทางการทุจริตขององค์กร ซึ่งสามารถสรุปประเด็นความเสี่ยงทางการทุจริตได้ 5 ประเด็นหลัก คือ

- 1) การดำเนินงานระดับนโยบาย
- 2) กระบวนการขออนุมัติและควบคุมโครงการที่ขอสนับสนุน
- 3) การสรรหาบุคลากร
- 4) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- 5) การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงานนอกสถานที่

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

การพิจารณาระดับความเสี่ยงของ สสปน. จะคิดจากปัจจัย 2 ปัจจัย คือโอกาสในการเกิดการทุจริต และความรุนแรงของผลกระทบเมื่อเกิดขึ้น โดย สสปน. ได้เน้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต ตามกรอบการวิเคราะห์มาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) ที่เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงนั้นๆ เพื่อจัดระดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงทางการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ ได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ความรุนแรงของผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงมาก
4	สูง	ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง
3	ปานกลาง	ก่อให้เกิดความเสียหายปานกลาง
2	น้อย	ก่อให้เกิดความเสียหายน้อย
1	น้อยมาก	ก่อให้เกิดความเสียหายน้อยมากหรืออาจจะไม่เสียหาย

โดยการคำนวณระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์นั้น
 ซึ่งระดับของความเสี่ยงที่ได้รับนี้จะแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา
 ระดับของความเสี่ยงตามเกณฑ์ที่กำหนดตามตาราง คือ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1-3 คะแนน

ตารางการประเมินความเสี่ยงทางการทุจริต

ที่	กระบวนการที่เกิดความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสความเสี่ยงการทุจริต			
			เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การดำเนินงานระดับนโยบาย	การมอบนโยบายขาดความชัดเจน อาจจะใช้ดุลยพินิจในการกำหนดได้บางครั้ง			10	
2	กระบวนการขออนุมัติและควบคุมโครงการที่ขอสับสนุน	2.1 โครงการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กร		5		
		2.2 กระบวนการให้การสนับสนุน การขอรับการสนับสนุนโครงการอาจมีการซ้ำซ้อนกัน		8		
		2.3 ขาดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาในรายละเอียด เป็นสาเหตุให้เลือกปฏิบัติและใช้ดุลยพินิจส่วนตัวได้				15
		2.4 ขาดเกณฑ์การประเมินความคุ้มค่าโครงการ		8		
		2.5 ตัวชี้วัด (KPI) โครงการไม่สะท้อนประโยชน์ของโครงการ	3			
		2.6 การดำเนินงานไม่สมบูรณ์ตรงกับข้อเสนอ			12	
		2.7 แบ่งแยกโครงการ ทำให้การตรวจสอบยุ่งยากขึ้น			12	
		2.8 ขาดความเข้าใจในเนื้อหาของโครงการก่อให้เกิดงานเกินความจำเป็นและสื่อสารกันผิดพลาดได้			9	
		2.9 การจัดงบประมาณไม่เหมาะสม (ขาดข้อมูลราคากลางที่แท้จริงทำให้ใช้ดุลยพินิจ)				15
		2.10 ผู้ดำเนินงานไม่มีความเข้าใจระเบียบ/วิธีปฏิบัติราชการ			10	
		2.11 ขั้นตอนการตรวจสอบอาจมีการใช้ดุลยพินิจ			12	

ที่	กระบวนการที่เกิดความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสความเสี่ยงการทุจริต			
			เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
3	การสรรหาบุคลากร	3.1 ความเหมาะสมของกรอบระยะเวลาการรับสมัคร	3			
		3.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการสอบ (ข้อเขียน)	3			
		3.3 ความเหมาะสมของคำถามในการสัมภาษณ์		4		
		3.4 การรั่วไหลของข้อสอบ		8		
		3.5 แต่งตั้งกรรมการพิจารณาที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้สมัครงาน		8		
		3.6 การใช้ดุลพินิจของกรรมการพิจารณา ตามหัวข้อที่ใช้ในการประเมินสัมภาษณ์		8		
		3.7 การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจอนุมัติ	3			
4	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	4.1 ขาดการพิจารณาความคุ้มค่า	3			
		4.2 การกำหนด Specifications ขาดความชัดเจน ทำให้บางรายได้ประโยชน์ และบางครั้งสูงเกินความจำเป็น				15
		4.3 กำหนดราคากลางขาดความเหมาะสม		8		
		4.4 กำหนดช่วงเวลากระชั้นชิด ทำให้เกิดการแข่งขันน้อย			12	
		4.5 ความเอนเอียงกับผู้รับจ้างที่สนิท/คุ้นเคย และความไม่มั่นใจในความสามารถของผู้เสนอราคารายใหม่			9	
		4.6 การอะลุ่มอล่วย (Compromise) ในการพิจารณาและการตรวจรับงาน				15

ที่	กระบวนการที่เกิดความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสความเสี่ยงการทุจริต			
			เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
		4.7 การกำหนดรายชื่อ Vendor list ให้พิจารณาเลือกจำกัด			9	
		4.8 การใช้ดุลยพินิจของกรรมการพิจารณาผล			9	
		4.9 ผู้ตรวจรับงานไม่มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจรับงาน หรือการตรวจรับจากเอกสารหรือภาพถ่ายเท่านั้น			9	
5	การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงานนอกสถานที่	5.1 กำหนดการที่ไม่ตรงกับการปฏิบัติงานจริง			9	
		5.2 การเบิกค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน เช่น เลี้ยงรับรอง ของที่ระลึก ค่าพาหนะ				15
		5.3 ผู้มีอำนาจอนุมัติใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา			12	

จากผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้นนั้น คณะความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละประเภทนั้น เป็นการระดมความคิดในการจัดระดับคะแนนเพื่อให้เห็นถึงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละประเภทนั้นมีโอกาสที่เกิดการทุจริตมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้ในการกำหนดลำดับก่อนหลังในการจัดการความเสี่ยงนั้น แต่ความเสี่ยงในทุกระดับและทุกประเภท องค์กรจะต้องมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตทั้งสิ้น เพราะความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถรับได้ ซึ่งต่างกับความเสี่ยงในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถยอมรับได้